Synagoga

Synagoga

Synagoga – wzniesiona w 1875 roku wg projektu Ewalda Böttgera. Synagoga funkcjonowała wcześniej w budynku zakonu maltańskiego od 1811 roku i była nazywana „synagogą starą”. W miejscu, gdzie obecnie znajduje się synagoga, miała powstać szkoła żydowska. Urzędnicy nie wyrazili jednak na nią zgody. Ponieważ gmina zdążyła już kupić grunt, władze zaproponowały w zamian budowę synagogi, w której mogłaby mieścić się zarówno sala przeznaczona do nauki młodzieży, mieszkanie dla nauczyciela, jak i mieszkanie dla rabina i jego rodziny. Ideę tę zrealizowano.

Wewnątrz na parterze znajdowała się kuchnia, stołówka, szkoła żydowska i pomieszczenia administracyjne, a na piętrze obszerna główna sala modlitewna, którą z trzech stron otaczają galerie dla kobiet wsparte na drewnianych kolumnach.

Pierwszy rabin nowej synagogi Moritz Cohn przyjechał do miasta z Rawicza w 1859 roku i pełnił swoją funkcję do 1890 roku. Nagrobek jego żony do dziś znajduje się na żydowskim cmentarzu przy ulicy Bielawskiej.

Synagoga przetrwała II wojnę światową jako niemiecka własność prywatna Konrada Springera. Budynek był dzierżawiony i służył celom administracyjnym Hitlerjugend. Dzięki temu bożnica, jako jedna z niewielu w kraju, ocalała z wojennej zawieruchy.

Po wojnie synagoga ponownie pełniła swoją funkcję, jednak od 1968 do 1980 roku, z powodu wymuszonej na Żydach emigracji, nabożeństwa odbywały się w niej nieregularnie, a następnie została zamknięta. Od 1994 roku wpisana jest do rejestru zabytków, a w roku 2012 nadano jej nazwę Rutika – jest to imię pięcioletniej dziewczynki zamordowanej w holokauście w 1942 roku.

Od 2007 roku jej właścicielem jest założona przez Rafaela Blaua fundacja Beiteinu Chaj, dążąca do przywróceniu temu miejscu życia, tzn. przekształcenia synagogi w miejsce spotkań z historią, religią i kulturą Żydów.

Powrót do listy